

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Християна Хараламбос Агиянниду

докторант в докторска програма „Образователен мениджмънт“ на Факултета по педагогика при ЮЗУ „Неофит Рилски“

на тема: Мениджмънт на интеркултурното образование в гръцките училища

за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието

научен ръководител: доц. д-р Мая Сотирова

от: проф. д-р Динко Величков Господинов

Кратки биографични данни за докторанта. Християна Агиянниду е завършила бакалавърска степен в Департамента по образователни науки на Тракийския университет „Демокрит“ в гр. Александруполис, Гърция през 2009 г. През 2016 г. придобива магистърска степен. Притежава богат професионален педагогически опит. От 2010 г. до момента работи като учител в различни училища в Гърция.

Актуалност на темата на дисертацията. През последните десетилетия Гърция е една от страните в ЕС засегнати най-тежко от мигрантската вълна. Струпването на хиляди мигранти от различни националности сред които една немалка част са деца и младежи води до сериозни икономически, социални и образователни проблеми. С оглед на съществуващите реалности темата на дисертацията е изключително актуална по отношение на теорията и практиката на мениджмънта на образованието.

Методика на изследването. Методиката на изследването е съобразена с темата на дисертацията, целта и задачите на изследването. При емпиричното изследване са използвани анкета и интервю. Извадката на изследването е адекватна за подобен тип изследвания и по-конкретно на спецификата на образователната среда на остров Хиос.

Характеристика и оценка на дисертационния труд. Дисертацията е в обем от 245 с., от които основен текст 202 с. Структурирана е в увод, 4 глави, заключение, библиография от 194 източника (104 на гръцки език, 42 на английски език, 1 на немски език, 1 на български език, 20 интернет източника и 26 нормативни документа) и 1 приложение. Структурирана е логически много добре – в първа глава се изяснява същността на интеркултурното образование, във втора глава се конкретизира неговото управление и класната стая, трета глава съдържа методиката на емпиричното изследване, а в четвърта глава са представени и анализирани получените данни.

Теоретичната част на дисертацията се съдържа в първа и втора глава. В началото на първа глава накратко е проследено развитието на разбиранията за интеркултурност в периода от последните десетилетия на XX в. до наши дни. На основата на анализ на значителен брой литературни източници са очертани основните характеристики на интеркултурното образование, включително неговите цели, принципи, специфика в началото на XXI в. Разгледани са основните документи за интеркултурно образование на

ЕС, съгласуването на образователните политики в тази област между страните – членки, интеркултурното образование в Гърция в контекста на образователните политики на ЕС. Много добре е изяснена нормативната рамка на интеркултурното образование в Гърция – възникване и развитие на законодателството, основни законодателни механизми. Обстойно е анализирано актуалното състояние на интеркултурното образование в Гърция, като е фокусирано върху функционирането на приемните класове, качеството на образованието в тях, ресурсната осигуреност, основните срещани затруднения. Положително може да се оценят реализирания критичен анализ на действащата нормативна база, представената гледна точка на учителите, очертаните основни проблеми.

В началото на втора глава накратко са представени оформилите се в исторически план модели на интеркултурен мениджмънт в образованието. Обоснована е тезата, че в съвременните условия се е утвърдила мащабна миграция към страните от ЕС, която засяга устоите на тяхната образователна политика. Миграционната вълна не е временен, а перманентен проблем, който променя традиционната класна стая и я превръща в интеркултурна. Съответно работата в тази променена класна стая поставя нови изисквания към работата и сътрудничеството между училищни мениджъри, учители и родители. Промените в класната стая променят и ролите на учителите – докторантката е набелязала най-важните промени в тези роли, като се акцентира върху ролите на началните учители. Изведени са два основни принципа на съвременния интеркултурен мениджмънт на класната стая. Подчертава се, че управлението на класната стая не може да се сведе само до управление на различията, а трябва да бъде насочено към ценностна трансформация на образователната среда.

Аргументирана е идеята, че ефективното управление на класната стая от началните учители изисква от тях владението на стратегии за когнитивно, социално и емоционално развитие на учениците, умения за преодоляване недостатъците на учебните програми, на езиковите бариери и на предразсъдъците. За да може да бъде инициатор на промяната в класната стая учителят трябва да притежава подготовка в областта на педагогиката, дидактиката и преподавания учебен предмет. С основания докторантката приема, че от определящо значение за работата на учителя е неговата интеркултурна компетентност. Добре са очертани основните измерения на тази компетентност и спецификата на нейното практическо прилагане.

Много обстойно е разработен аспекта за управления на различията в класната стая и борбата с предразсъдъците и стереотипите.

Проведеното емпирично изследване е отразено в глава трета и четвърта на дисертацията. Методиката на изследването се съдържа в глава трета. В нея е аргументирано формирането на извадката на изследването, представени са видовете въпроси в анкетната карта, организацията на провеждането на изследването, предвидената статистическа обработка на данните.

Данните от проведеното емпирично изследване са представени в глава четвърта. Получените данни са представени много добре в табличен и графичен вид. Анализът върху тях е задълбочен и обстоен. Използван е и сравнителен анализ. От изложението проличава много добро равнище на познаване на изследваната проблематика. Статистическата обработка на данните от изследването е на много добро равнище.

Изводите от изследването са много добре обобщени в заключението. В част от тях се съдържат практически ориентирани идеи. Те биха могли да бъдат оформени като препоръки.

В обобщение може да се каже, че дисертацията е реализирана на много добро равнище.

Публикации. В процедурата са представени четири научни публикации, три от тях самостоятелни и една в съавторство с научния ръководител на докторанта. Три от публикациите са на английски език и една на български език. Публикациите съответстват на темата на дисертацията. С тях се покриват и наукометричните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

Автореферат. Авторефератът отговаря на изисквания и представя обективно съдържанието на дисертационния труд.

Авторство. Считам, че дисертацията, автореферата и публикациите са авторски разработки на докторанта.

Научни и приложни приноси. Приемам приносите посочени в автореферата.

Заключение. Дисертационния труд е реализиран много добре и изхождайки от безспорните му достойнства предлагам на Уважаемото Научно жури да присъди на Християна Хараламбос Агиянниду образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

11.09.2025 г.

Подпис:

/проф. д-р Д. Господинов/

OPINION

for the dissertation work of Christiana Charalampos Agiannidou

PhD student in the doctoral program "Educational Management" at the Faculty of Pedagogy at the Southwestern University "Neofit Rilski"

on the topic: Management of intercultural education in Greek schools

for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.1. Theory and management of education

Scientific supervisor: Assoc. Prof. PhD Maya Sotirova

by: Prof. PhD. Dinko Velichkov Gospodinov

Brief biographical data about the doctoral student. Christiana Agiannidou graduated with a bachelor's degree from the Department of Educational Sciences of the Democritus University of Thrace in Alexandroupolis, Greece in 2009. In 2016, she obtained a master's degree. She has extensive professional pedagogical experience. Since 2010, she has been working as a teacher in various schools in Greece.

Relevance of the dissertation topic. In recent decades, Greece has been one of the EU countries most severely affected by the wave of migration. The influx of thousands of migrants of different nationalities, among whom a significant number are children and young people, leads to serious economic, social and educational problems. Given the existing realities, the dissertation topic is extremely relevant in terms of the theory and practice of education management.

Research methodology. The research methodology is consistent with the topic of the dissertation, the purpose and objectives of the study. The empirical study used a survey and an interview. The sample of the study is adequate for this type of research and, more specifically, the specifics of the educational environment on the island of Chios.

Characteristics and evaluation of the dissertation work. The dissertation is 245 pages long, of which 202 pages are the main text. It is structured in an introduction, 4 chapters, a conclusion, a bibliography of 194 sources (104 in Greek, 42 in English, 1 in German, 1 in Bulgarian, 20 internet sources and 26 normative documents) and 1 appendix. It is structured logically very well - the first chapter clarifies the essence of intercultural education, the second chapter specifies its management in the classroom, the third chapter contains the methodology of the empirical study, and the fourth chapter presents and analyzes the obtained data.

The theoretical part of the dissertation is contained in the first and second chapters. At the beginning of the first chapter, the development of understandings of interculturality in the period from the last decades of the 20th century to the present day is briefly traced. Based on the analysis of a significant number of literary sources, the main characteristics of intercultural education are outlined, including its goals, principles, and specifics at the beginning of the 21st century. The main documents on intercultural education of EU, the

coordination of educational policies in this area between member states, intercultural education in Greece in the context of EU educational policies. The normative framework of intercultural education in Greece is very well explained - the emergence and development of legislation, basic legislative mechanisms. The current state of intercultural education in Greece is thoroughly analyzed, focusing on the functioning of reception classes, the quality of education in them, the availability of resources, the main difficulties encountered. The implemented critical analysis of the current normative base, the presented point of view of teachers, and the outlined main problems can be positively assessed.

At the beginning of the second chapter, historically formed models of intercultural management in education are briefly presented. The thesis is substantiated that in modern conditions, large-scale migration to the EU countries has become established, which affects the foundations of their educational policy. The migration wave is not a temporary, but a permanent problem that changes the traditional classroom and turns it into an intercultural one. Accordingly, work in this changed classroom places new demands on the work and cooperation between school managers, teachers and parents. Changes in the classroom also change the roles of teachers - the doctoral student has identified the most important changes in these roles, focusing on the roles of primary teachers. Two main principles of modern intercultural classroom management are derived. It is emphasized that classroom management cannot be reduced to managing differences alone but must be aimed at a value-based transformation of the educational environment.

The idea is argued that effective classroom management by primary school teachers requires them to master strategies for cognitive, social and emotional development of students, skills to overcome the shortcomings of the curricula, language barriers and prejudices. In order to be an initiator of change in the classroom, the teacher must have training in the field of pedagogy, didactics and the subject taught. The doctoral student rightly assumes that the intercultural competence of the teacher is of decisive importance for his work. The main dimensions of this competence and the specifics of its practical application are well outlined.

The aspect of managing differences in the classroom and combating prejudice and stereotypes has been developed very thoroughly.

The empirical research conducted is reflected in chapters three and four of the dissertation. The research methodology is contained in chapter three. It argues for the formation of the research sample, presents the types of questions in the questionnaire, the organization of the research, and the planned statistical processing of the data.

The data conducted from the empirical research are presented in chapter four. The obtained data are presented very well in tabular and graphical form. The analysis on them is in-depth and comprehensive. Comparative analysis was also used. The presentation shows a very good level of knowledge of the issues researched. The statistical processing of the data from the research is at a very good level.

The findings of the study are very well summarized in conclusion. Some of them contain practically oriented ideas. They could be formulated as recommendations.

In summary, it can be said that the dissertation was completed at a very good level.

Publications. Four scientific publications are presented in the procedure, three of them independent and one in co-authorship with the doctoral student's scientific supervisor. Three of the publications are in English and one in Bulgarian. The publications correspond to the topic of the dissertation. They also cover the scientific requirements for obtaining the educational and scientific degree "doctor".

Abstract. The abstract meets the requirements and objectively presents the content of the dissertation.

Authorship. I believe that the dissertation, abstract, and publications are the doctoral student's original work.

Scientific and applied contributions. I accept the contributions specified in the abstract.

Conclusion. The dissertation work has been realized very well and based on its undisputed merits, I propose to the Honorable Scientific Jury to award Christiana Charalambos Agiannidou the educational and scientific degree of "doctor" in the field of higher education 1. Pedagogical Sciences, professional field 1.1. Theory and Management of Education.

11.09.2025

Member of the scientific jury:

/Prof. PhD D. Gfspodinov/